

Jurisdicție - Luxemburg

CUPRINS

- 1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?
- 2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?
  - 2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?
  - 2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)
    - 2.2.1 Regula în materie de competență teritorială
    - 2.2.2 Reglementări particulare
      - 2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?
      - 2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?
      - 2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competența unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?
- 3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?

În Marele Ducat al Luxemburgului, instanța ordinară în materie civilă și comercială este instanța districtuală (*tribunal d'arrondissement*). Există două districte: o instanță districtuală cu sediul în Luxemburg și o instanță districtuală cu sediul în Diekirch.

Instanța districtuală este competentă în toate aspectele civile și comerciale pentru care legea nu conferă competență unei alte instanțe.

Ar trebui remarcat faptul că, spre deosebire de situația altor țări, nu există instanțe specializate în domeniul comercial, aceste aspecte fiind de competența camerelor specializate ale instanței districtuale, aplicându-li-se o procedură simplificată.

Există instanțe specializate în următoarele domenii:

- cererile cu valoare redusă: Dacă obiectul litigiului în cauză nu depășește 10 000 EUR, este competent judecătorul de pace. Există trei judecătorii de pace în Marele Ducat al Luxemburgului, și anume la Luxemburg, la Esch-sur-Alzette și la Diekirch, fiecare având jurisdicție asupra unui teritoriu determinat.
- chestiunile legate de dreptul muncii: Atunci când apare un litigiu cu privire la executarea unui contract de muncă, este competentă instanța de dreptul muncii. Există trei instanțe în materie de dreptul muncii în Marele Ducat al Luxemburgului, și

anume la Luxemburg, la Esch-sur-Alzette și la Diekirch, fiecare având jurisdicție asupra unui teritoriu determinat. În practică, instanța în materie de dreptul muncii este situată în sediul judecătoriei de pace.

- litigiile în materie de contracte de închiriere: Legea le conferă judecătorilor de pace competențe legate de executarea contractelor de închiriere, indiferent de valoarea litigiului. În cazul în care litigiul se referă la stabilirea chiriei, legea prevede sesizarea, înainte ca dosarul să ajungă la judecătorul competent, unei comisii pentru chirie care există în cadrul fiecărei municipalități.
- litigii între vecini: Majoritatea chestiunilor legate de vecinătate, de exemplu, servituți sau probleme legate de dreptul de proprietate, sunt de competența judecătorilor de pace. În cazul în care litigiul se transformă într-o acțiune în despăgubire, valoarea pretenției este decisivă: pentru sume mai mari de 10 000 EUR, instanța districtuală este cea competentă.
- Securitate socială: în materie de asigurări sociale, Consiliul de arbitraj al asigurărilor sociale (*Conseil arbitrale de la sécurité sociale*) este competent prin lege. Consiliul este situat în Luxemburg, iar jurisdicția sa se întinde pe întreg teritoriul țării.
- Probleme de îndatorare excesivă: în astfel de cazuri, judecătorul de pace este competent.

2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?

2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?

Judecătorii de pace sunt competenți în materie civilă și comercială dacă pretenția (excluzând dobânzile și costurile) este mai mică de 10 000 EUR. Peste acest prag, cauza este înaintată instanței districtuale.

Instanța districtuală este întotdeauna competentă în cazurile care nu au o valoare monetară, de exemplu cazurile legate de relații de familie.

2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)

2.2.1 Regula în materie de competență teritorială

Ca regulă generală, instanța competentă este cea în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului. Scopul acestei norme este de a oferi protecție pârâtului, presupunându-se că acesta se va putea apăra mai ușor în fața instanței celei mai apropiate de domiciliul său.

În cazul în care pârâtul este o persoană fizică, instanța competentă va fi instanța în a cărei rază teritorială aceasta își are domiciliul sau reședința.

În cazul în care pârâtul este o societate civilă sau comercială, litigiul poate fi alocat nu numai instanței de la locul unde acesta își are sediul social, ci și de la locul în care își are sediu social o sucursală sau o agenție, cu condiția ca, în ambele cazuri, să aibă în acel loc un reprezentant calificat să trateze cu terții și ca litigiul să fi apărut în domeniul de activitate al acelei sucursale sau agenții.

2.2.2 Reglementări particulare

2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?

- În materie contractuală, reclamantul poate introduce acțiunea fie la instanța în a cărei rază teritorială își are domiciliul pârâtul, fie, în funcție de natura contractului, la instanța în a cărei rază teritorială se află locul în care sunt livrate mărfurile sau sunt prestate serviciile.
- În materie de răspundere delictuală sau de continuare a unei acțiuni civile în cadrul unei proceduri penale: cererea poate fi introdusă în fața instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul pârâtul sau a fost suferit prejudiciul sau a avut loc faptele cauzator de prejudiciu.

2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?

- În ceea ce privește

1° cererile de autorizare a căsătoriei minorilor, cererile de anulare a căsătoriei, cererile de ridicare sau de prelungire a amânării celebrării căsătoriei, cererile de opoziție față de căsătorie și de ridicare a opoziției;

2° cererile legate de contractele de căsătorie și de regimurile matrimoniale și cererile de separare a bunurilor comune;

3° cererile privind drepturile și obligațiile soților și contribuția la costurile căsătoriei sau ale parteneriatului înregistrat;

4° încheierea parteneriatului înregistrat;

5° cererile de întreținere;

6° cererile referitoare la exercitarea drepturilor de vizită și de găzduire și la întreținerea și educația copiilor;

7° cererile legate de exercitarea autorității părintești, cu excepția celor referitoare la retragerea autorității părintești;

8° deciziile privind administrarea legală a bunurilor minorilor și privind tutela minorilor;

9° cererile de interdicere a întoarcerii la domiciliu a persoanelor evacuate de la locul de reședință, în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din Legea din 8 septembrie 2003 modificată privind violența domestică; și de a prelungi interdicțiile unei astfel de expulzări în temeiul articolului 1 alineatul (2) din legea menționată; și căile de atac împotriva acestor măsuri;

este competentă instanța districtuală, cu excepția cazului în care există dispoziții speciale contrare:

1° instanța de la locul în care își are domiciliul familia;

2° dacă părinții locuiesc separat, instanța din localitatea de domiciliu a părintelui cu care copiii minori locuiesc în mod obișnuit în cazul exercitării în comun a autorității părintești sau instanța de la locul unde părintele își exercită singur autoritatea părintească;

3° în celelalte cazuri, instanța de la locul de reședință al persoanei care nu a inițiat procedura.

În cazul unei cereri comune, instanța competentă este, în funcție de alegerea părților, instanța de la locul în care își are domiciliul oricare dintre părți.

Cu toate acestea, în cazul în care litigiul vizează numai obligația de întreținere dintre soți, contribuția la întreținerea și educația copilului, contribuția la cheltuielile comune sau măsurile urgente și provizorii în cazul desfacerii parteneriatului înregistrat, instanța competentă poate fi cea de la locul în care locuiește soțul sau fostul partener care trebuie să beneficieze de întreținere sau părintele care își asumă cu titlu principal întreținerea copiilor, chiar dacă aceștia sunt majori.

Competența teritorială se stabilește în funcție de domiciliul avut la data cererii sau, în caz de divorț, în ziua depunerii cererii inițiale.

- În cazul unei cereri de asistență judiciară reciprocă în materie de încredințare și de drept de vizitare a copiilor, instanța competentă este cea în raza teritorială a căreia locuiește sau se presupune că locuiește copilul.
- În ceea ce privește divorțul și separarea de drept, precum și consecințele acestora, instanța competentă este cea în a cărei rază teritorială își au domiciliul comun soții sau, în caz contrar, în care soțul chemat în judecată își are domiciliul sau, în caz de divorț, unul dintre soți.
- În materie de succesiune: competența aparține instanței de la locul în care a locuit ultima dată defunctul.
- În materie de închiriere: competența aparține instanței de la locul în care este situat imobilul care face obiectul închirierii.
- În cauzele în dreptul muncii: instanța de la locul de muncă este cea competentă. Cu toate acestea, în anumite cazuri, atunci când un angajator introduce o acțiune împotriva unui angajat care locuiește într-un alt stat membru, instanța competentă este cea de la locul în care își are reședința angajatul.

2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competență unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?

Legea luxemburgheză permite includerea de clauze de „alegere a forului”, prin care părțile la un contract desemnează o anumită instanță pentru soluționarea litigiilor.

Aceste clauze au un interes deosebit în litigiile în care sunt implicate părți din state diferite. Se stabilește astfel în avans ce instanță va soluționa eventualele litigii. Între țările Uniunii Europene, condițiile de valabilitate ale acestor clauze sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012.

De asemenea, părțile pot încheia acorduri cu privire la competență în cazul litigiilor pur interne. În astfel de cazuri, părțile pot contesta un litigiu înaintea unui judecător de pace care, în mod normal, nu este competent având în vedere valoarea pretenției sau normele privind competența teritorială. Acordul părților poate fi exprimat expres sau poate să rezulte din faptul că pârâțul se prezintă la termenul de judecată și începe să pledeze pe fond, fără a ridica în prealabil o excepția de necompetență. Cu toate acestea, părțile nu pot proceda la fel la instanța districtuală, pentru că regulile de competență bazate pe valoarea litigiului sunt de ordine publică.

O clauză de alegere a forului este valabilă numai în cazul în care este acceptată de ambele părți. Dovada acordului este reglementată de normele de drept comun.

Libertatea părților de a decide cu privire la desemnarea unei instanțe este, în unele cazuri, limitată prin lege. De exemplu, Legea privind protecția juridică a consumatorilor prevede că sunt nule clauzele prin care consumatorii nu au dreptul de a introduce acțiuni la instanțele ordinare.

3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

Instanțele speciale organizate de dreptul luxemburghez (instanța în materie de dreptul muncii, judecătoriile de pace competente în materie de contracte de închiriere, instanța administrativă și Consiliul de arbitraj în materie de asigurări sociale) soluționează, în calitate de instanțe de prim grad de jurisdicție, toate litigiile care le sunt atribuite, indiferent de valoarea litigiului.

De exemplu, judecătorul de pace, a cărui competență obișnuită este limitată la cauzele al căror obiect nu depășește 10 000 EUR, nu va ține seama de această limită în cazul unui litigiu în materie de închiriere.

Competența teritorială:

- Regula generală privind competența teritorială

Competența aparține, în principiu, instanței din locul în care locuiește pârâtul, însă există excepții în ceea ce privește instanțele specializate.

De exemplu, instanța în materie de dreptul muncii competentă este, în general, cea de la locul de desfășurare a activității, și nu cea de la domiciliul uneia dintre părți. În mod similar, un litigiu în materie de închiriere trebuie adus în fața instanței de la locul unde se află imobilul închiriat.

În ceea ce privește instanța administrativă și Consiliul de arbitraj în materie de asigurări sociale, problema competenței nu există, întrucât aceste instanțe sunt competente pe întreg teritoriul Marelui Ducat al Luxemburgului.

- Excepții de la regula generală

Competența instanțelor specializate este atribuită prin lege și, ca regulă generală, nu este posibil ca părțile să aleagă o altă instanță decât cea desemnată prin lege.

În general, aceste competențe sunt considerate a fi de natură publică (de exemplu, în domeniul dreptului muncii), ceea ce înseamnă că, chiar și în caz de tăcere a părților, instanța este obligată să își invoce necompetența. După cum s-a explicat anterior, se face o excepție de la acest principiu în cazul judecătorului de pace atunci când obiectul unui litigiu depășește valoarea impusă de lege ca prag pentru jurisdicție și există un acord expres sau tacit între părți. În astfel de cazuri, nu este posibil să își decline competența din oficiu.

Linkuri utile

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

Documente conexe

[Organizarea justiției \(147 Kb\)](#)

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 21/05/2019